

**UCHWAŁA NR II/12/24
RADY GMINY KUŹNICA**

z dnia 10 maja 2024 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób
Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609) w związku z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424), Rada Gminy Kuźnica uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030 o treści stanowiącej załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Traci moc uchwała Nr XIII/146/21 Rady Gminy Kuźnica z dnia 19 marca 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie dla gminy Kuźnica na lata 2021-2025.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kuźnica.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Sławomir Kunda

Sławomir Kunda

Załącznik do uchwały Nr II/12/24

Rady Gminy Kuźnica

z dnia 10 maja 2024 r.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024-2030

Przemoc domowa jest poważnym problemem o dużej szkodliwości społecznej, który stanowi jedno z podstawowych zagrożeń dla rodziny i jej członków. Polega na jednorazowym albo powtarzającym się umyślnym działaniu lub zaniechaniu, wykorzystującym przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszającym prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:

*narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,

*naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,

*powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,

*ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,

*istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.

Najczęściej ofiarami przemocy domowej są kobiety i dzieci, nierzadko osoby starsze i z niepełnosprawnością, czasami mężczyźni. Zjawisko to występuje we wszystkich grupach społecznych niezależnie od poziomu wykształcenia czy sytuacji materialnej. Przemoc jest demonstracją siły i chęcią przejęcia kontroli nad drugą osobą, powoduje u osób jej doznających niską samoocenę, poczucie bezsilności i bezradności, ciągły niepokój, depresję oraz choroby związane ze stresem.

W świetle polskiego prawa przemoc domowa jest przestępstwem, które w zależności od tego, czy ma charakter jednorazowy, czy się powtarza, jest ścigane z artykułów kodeksu karnego. Jeżeli przemoc ma charakter ciągły, jest kwalifikowana jako przestępstwo polegające na fizycznym lub psychicznym znęcaniu nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny (art. 207 KK).

Podstawowym aktem prawnym, który określa w Polsce zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej oraz zasady postępowania wobec osób doznających przemocy domowej i osób stosujących przemoc domową, jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałania przemocy domowej. W jej myśl za osobę doznającą przemocy domowej należy rozumieć osobę wobec której stosowana jest przemoc domowa: małżonka, także w przypadku, gdy małżeństwo ustało, zostało unieważnione, oraz jego wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; wstępnych i zstępnych oraz ich małżonków; rodzeństwo oraz ich wstępnych, zstępnych i ich małżonków; osobę pozostającą w stosunku przysposobienia i jej małżonka oraz ich wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości we wspólnym pożyciu oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę wspólnie zamieszkujejącą i gospodarującą oraz jej wstępnych, zstępnych, rodzeństwo i ich małżonków; osobę pozostającą obecnie lub w przeszłości w trwałej relacji uczuciowej lub fizycznej niezależnie od wspólnego zamieszkiwania i gospodarowania; małoletniego. Za osobę stosującą przemoc domową uznaje się z kolei osobę pełnoletnią, która dopuszcza się przemocy domowej, a za świadka przemocy domowej osobę, która posiada wiedzę na temat stosowania przemocy domowej lub widziała akty przemocy domowej.

Według zapisów w/w ustawy osobie doznającej przemocy domowej udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego socjalnego, zawodowego i rodzinnego; interwencji kryzysowej i wsparcia; ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobie stosującej przemoc domową korzystanie ze wspólnie zajmowanego mieszkania z osobą doznającą przemocy domowej oraz zakazie kontaktowania się i zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej, zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy domowej oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie oraz zapewnienia osobie doznającej przemocy domowej, która nie ma tytułu prawnego do lokalu zajmowanego wspólnie z osobą stosującą przemoc domową, pomocy w uzyskaniu mieszkania oraz informacji o dostępnych w/w formach wsparcia.

Wobec osób stosujących przemoc domową zakłada się z kolei stosowanie przewidzianych w w/w ustawie środków mających na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami doznającymi przemocy domowej oraz programów korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno- terapeutycznych.

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej realizowane są przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego. Na szczeblu gminnym obejmują one tworzenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej, w tym:

- *opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej,
- *prówdzenie poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców zagrożonych przemocą domową,
- *zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia,
- *tworzenie zespołów interdyscyplinarnych.

Niniejszy program został przygotowany w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kuźnicy. Składa się on z kilku części. W pierwszej zostały przedstawione podstawy prawne tworzenia programu.

Druga i trzecia część programu obejmuje informację ogólną na temat gminy oraz diagnozę zjawiska przemocy domowej w gminie, która została przygotowana w oparciu o dane pozyskane od podmiotów działających na terenie gminy bądź obejmujących zasięgiem działania jej mieszkańców oraz analizę ankiet skierowanych do uczniów Szkoły Podstawowej w Kuźnicy oraz do mieszkańców gminy.

Czwarta część programu wyznacza obszary, cele i kierunki działań oraz niezbędne do podjęcia zadania, wskazując realizatorów poszczególnych zapisów.

Kolejne części programu (piąta-ósma) zawierają informację na temat jego odbiorców, przewidywanych efektów, prowadzenia monitoringu i ewaluacji przy wykorzystaniu przygotowanego zestawu wskaźników.

I. PODSTAWY PRAWNE TWORZENIA PROGRAMU

Obowiązek opracowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Kuźnica na 2024-2030 wynika z art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, który w ramach zadań własnych gminy przewiduje „opracowanie i realizację gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej”.

Program pozostaje w zgodności z Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 i ze Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Kuźnica do roku 2032. Na treść i realizację Programu mają również wpływ m.in. następujące akty prawne:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej,
- ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
- ustawa z dnia 25 lutego 1964 r.- Kodeks rodzinny i opiekuńczy,
- ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r.- Kodeks karny,
- ustaw z dnia 6 czerwca 1997 r. –Kodeks postępowania karnego,
- ustaw z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty,
- ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”.

II. INFORMACJE OGÓLNE O GMINIE

Gmina Kuźnica jest gminą wiejską położoną we wschodniej części województwa podlaskiego, w powiecie sokólskim, na północny – wschód od Sokółki w obrębie Zielonych Płuc Polski. Zajmuje powierzchnię 133,41 km².

Gmina od północnego zachodu graniczy z gminą Sidra, od południowego zachodu i południa z gminą Sokółka, od północy z gminą Nowy Dwór. Od strony wschodniej gmina graniczy z Republiką Białorusi. Przez gminę przebiegają istotne dla jej rozwoju szlaki komunikacyjne: trasa krajowa nr 19 oraz linia kolejowa: Białystok – Grodno.

Kuźnica znajduje się w obrębie Wyniesienia Mazursko – Suwalskiego. Gminę cechuje pagórkowate ukształtowanie terenu, urozmaicone obszarami leśnymi, ulokowane pośród malowniczego krajobrazu Wzgórz Sokólskich. Obszar ten charakteryzuje się występowaniem wysokich i rozległych wałów morenowych, sięgających od 10 do 50 m ponad otaczające je równiny. Gęstość zaludnienia wynosi 31 osób na 1 km². Dla porównania gęstość zaludnienia w województwie podlaskim wynosi 60 osób na 1 km² i 33 osoby na km² w powiecie sokólskim. Ludność gminy stanowi 5,7% ludności powiatu, zaś powierzchnia 6,5% powierzchni powiatu.

Miejscowość gminna Kuźnica jako lokalny ośrodek rozwoju pełni funkcje usług lokalnych w zakresie administracji samorządowej i gospodarczej, handlu, oświaty, finansów, zdrowia, obsługi rolnictwa i obsługi komunikacyjnej. W miejscowości Kuźnica funkcjonuje szereg istotnych dla życia publicznego instytucji tj.: Przedszkole, Szkoła Podstawowa, Biblioteka Publiczna, Urząd Gminy, Posterunek Policji, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminny Ośrodek Kultury i Sportu, Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej s.c. Janina i Sławomir Chmaro „Przychodnia Rodzinna”, placówka pocztowa.

Demografia

Gmina Kuźnica ma 3 693 mieszkańców, z czego 49,7% stanowią kobiety, a 50,3% mężczyźni. W latach 2002-2022 liczba mieszkańców zmalała o 17,0%. Średni wiek mieszkańców wynosi 43,4 lat i jest

porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa podlaskiego oraz porównywalny do średniego wieku mieszkańców całej Polski.

W gminie Kuźnica na 1000 mieszkańców pracuje 376 osób. Bezrobocie rejestrowane w gminie Kuźnica wynosiło w 2022 roku 11,3% (11,3% wśród kobiet i 11,3% wśród mężczyzn). W 2022 roku przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w gminie Kuźnica wynosiło 5 506,16 PLN, co odpowiada 82,10% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w Polsce. Wśród aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Kuźnica 247 osób wyjeżdża do pracy do innych gmin, a 32 pracujących przyjeżdża do pracy spoza gminy - tak więc saldo przyjazdów i wyjazdów do pracy wynosi -215. 46,1% aktywnych zawodowo mieszkańców gminy Kuźnica pracuje w sektorze rolniczym (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo), 17,0% w przemyśle i budownictwie, a 11,7% w sektorze usługowym (handel, naprawa pojazdów, transport, zakwaterowanie i gastronomia, informacja i komunikacja) oraz 1,2% pracuje w sektorze finansowym (działalność finansowa i ubezpieczeniowa, obsługa rynku nieruchomości) (źródło https://www.polskawliczbach.pl/gmina_Kuznica)

Gmina Kuźnica posiada bazę oświatową, na którą składa się szkoła podstawowa i przedszkole. Działalność kulturalna w gminie organizowana jest przez Gminny Ośrodek Kultury i Sportu podejmującego działania również w ramach filii w Świetlicy Wiejskiej w Klimówce oraz Bibliotekę Publiczną.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY DOMOWEJ W GMINIE

1. Stosowanie agresji i przemocy przez dzieci i młodzież szkolną oraz w środowisku rodzinnym

Diagnoza zjawiska agresji i przemocy wśród dzieci i młodzieży szkolnej oraz w środowisku lokalnym została dokonana na podstawie badań ankietowych. Badania te umożliwiły zdiagnozowanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy.

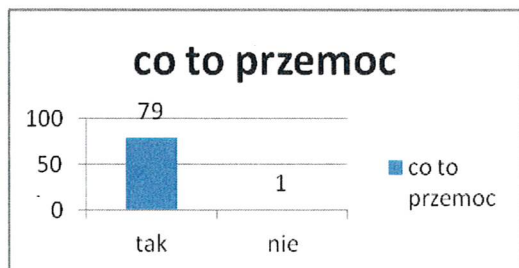
Rozpoznanie środowiska szkolnego i rodzinnego pod kątem występowania agresji i przemocy

Ankietowana placówka prowadzi rozpoznanie środowiska pod kątem występowania agresji i przemocy. Dzieje się to głównie przez obserwację, rozmowy i badania ankietowe. Pedagodzy diagnozowali środowisko szkolne przeprowadzając 82 ankiety i poddając je analizie.

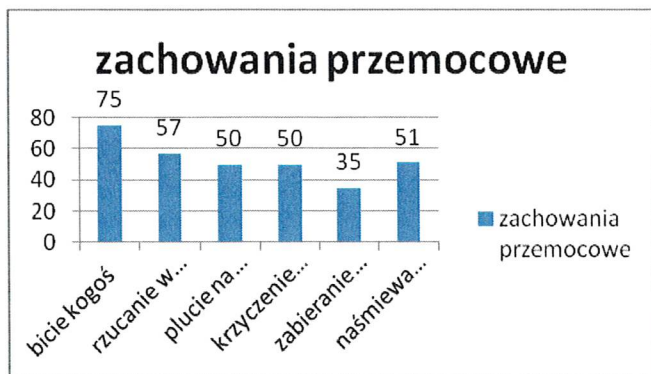
OPRACOWANIE ANKIETY DOTYCZĄCEJ PRZEMOCY

W ankiecie wzięli udział uczniowie z klas IV-VI (łączna ilość osób 82).

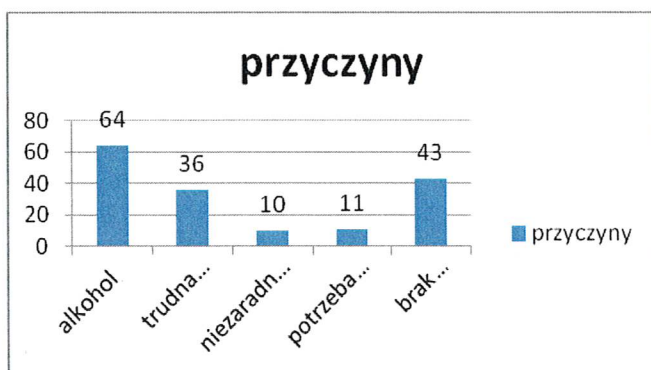
1. Czy orientujesz się co to jest przemoc?

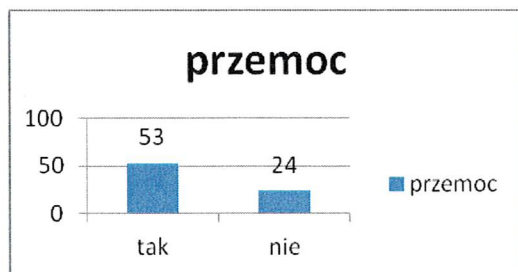
2. Jakie z niżej wymienionych zachowań mogą świadczyć o stosowaniu przemocy?

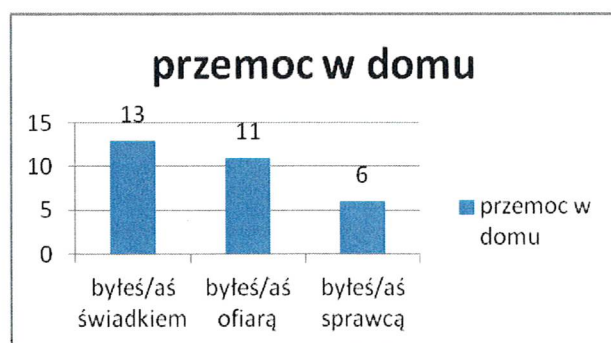
3. Jakie według Ciebie są główne przyczyny przemocy w rodzinie?

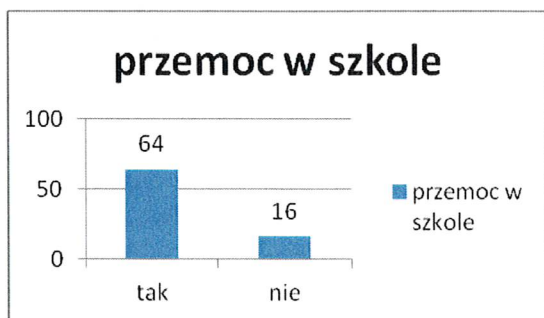
4. Czy w swoim środowisku domowym lub szkolnym spotkałeś/aś się ze zjawiskiem przemocy?

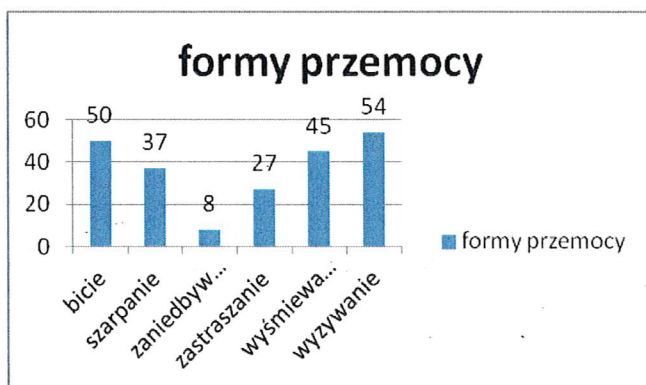
5. Czy kiedykolwiek doświadczyłeś/ doświadczyłaś przemocy w domu?

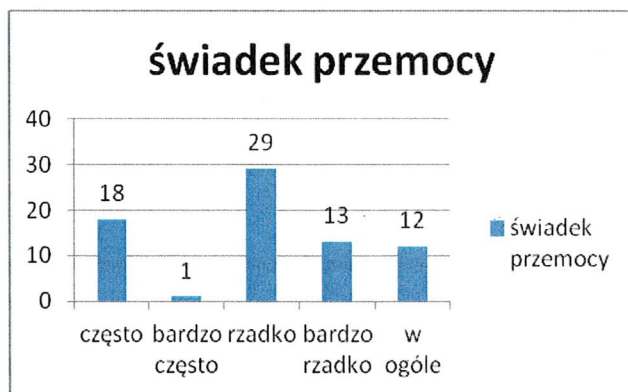
6. Czy spotkałeś/aś się ze zjawiskiem przemocy w środowisku szkolnym?

7. Jakie to były formy przemocy?

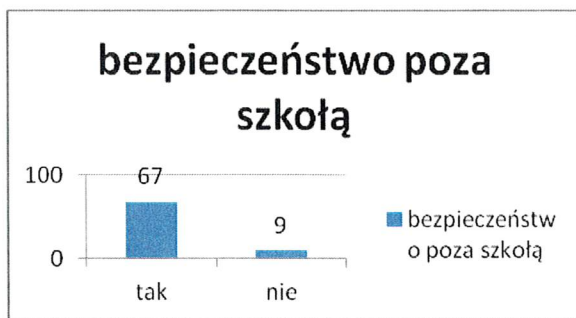
8. Jak często byłeś świadkiem form przemocy?

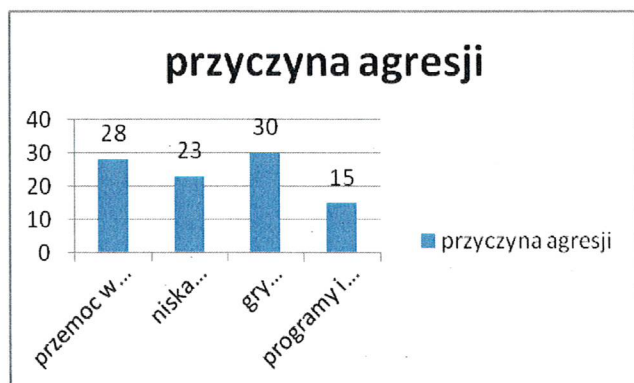
9. Czy bezpiecznie czujesz się w swojej szkole?

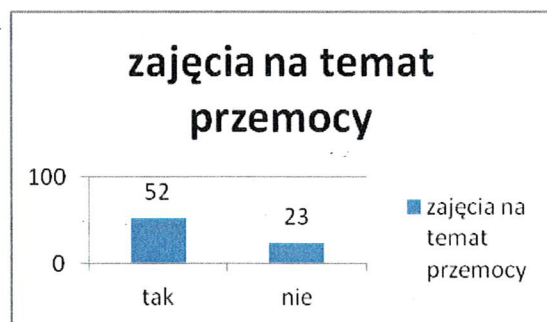
10. Czy czujesz się bezpiecznie poza szkołą?

11. Co Twoim zdaniem jest przyczyną agresji wśród dzieci i młodzieży?

12. Czy według Ciebie celowe jest prowadzenie zajęć mających za zadanie poszerzenie wiedzy na temat zjawiska przemocy i ich zapobieganiu?

Źródło: Szkoła Podstawowa w Kuźnicy

Podsumowanie ankiety

Zdecydowana większość uczniów orientuje się co to jest przemoc, jakie zachowania świadczą o jej występowaniu. Jako przyczynę przemocy w rodzinie wskazywano głównie alkohol i trudną sytuację rodzinną.

53 osoby spotkały się ze zjawiskiem przemocy w środowisku szkolnym i domowym. 54% uczniów deklaruje, że czuje się bezpiecznie w szkole. Zdecydowana większość uczniów wskazuje też, że prowadzenie zajęć profilaktycznych w szkole jest zasadne.

Podsumowanie działań profilaktycznych w szkole

Szkoła podejmuje różnorodne działania profilaktyczne i wychowawcze zmierzające do przeciwdziałania agresji i przemocy. Realizowane są szkolne programy wychowawczo-profilaktyczne, prowadzone są lekcje wychowawcze dotyczące przeciwdziałania przemocy, organizowane są spotkania z policjantami oraz rozmowy mające na celu kształtowanie umiejętności komunikacyjnych i radzenia sobie z trudnymi emocjami.

W bieżącym roku szkolnym pedagodzy szkolni przeprowadzili szereg zajęć poruszających tematykę przemocy oraz sposobów jej zapobiegania. Szkoła wzięła udział w Kampanii „19 dni przeciwko przemocy i krzywdzeniu dzieci”. W Polsce od 2014 roku „Kampanię 19 dni” koordynuje Fundacja po DRUGIE, której misją jest wspieranie młodzieży i młodych dorosłych w kryzysie bezdomności. **Głównym celem kampanii jest budowanie świata, w którym nie ma przemocy wobec dzieci i młodzieży, gdzie każdy ma zapewnione odpowiednie warunki dorastania i rozwoju.** W ramach kampanii został również zrealizowany projekt „Potrafię powiedzieć NIE”

Zorganizowany został również konkurs dla klas IV-VIII- każda klasa biorąca udział w konkursie, przygotowała gazetkę ścienną na temat przeciwdziałania przemocy i nagrała krótkometrażowy film na temat praw dziecka.

Formy pomocy dla uczniów stosujących agresję i przemoc oraz rodzin zmagających się z problemem przemocy domowej

Z uczniami doświadczającymi przemocy i wykazującymi zachowania agresywne szkoła prowadzi pracę indywidualną, głównie rozwijającą kompetencje emocjonalno-społeczne, dyscyplinujące, wspierające, motywujące do zmiany postawy. Uczniowie dotknięci problemem przemocy mają zapewnioną pomoc psychologiczną i pedagogiczną. Szkoła jest również przygotowana do udzielania informacji na temat instytucji świadczących wsparcie osobom doświadczającym i stosującym przemoc.

Współpraca z innymi instytucjami i organizacjami

Szkoła podejmuje współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi w obszarze przeciwdziałania przemocy i agresji. Należą do nich, m.in.: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Zespół Interdyscyplinarny, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Posterunek Policji, Kuratorzy w Sądzie Rejonowym.

Działania, jakie należy podjąć, by skutecznie przeciwdziałać zjawisku agresji i przemocy

Pedagodzy ankietowanej placówki wskazali, że dla skutecznego przeciwdziałania agresji i przemocy w szkole należy podtrzymać dotychczas prowadzone działania, a także wzmocnić współpracę między instytucjami, jak również szkołą i rodzicami. Należy także rozszerzyć działania profilaktyczne i pedagogizację wobec rodziców uczniów.

2. ZJAWISKO PRZEMOCY DOMOWEJ W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Dane liczbowe dotyczące bezpośrednio problemu przemocy na terenie gminy Kuźnica w 2022 r.

1. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”:

a. dane dotyczące liczby prowadzonych Niebieskich Kart przez Zespół Interdyscyplinarny, z wyszczególnieniem wszczętych przez:

-pomoc społeczna -0, Policję-15, oświatę-1, ochronę zdrowia-0, GKRPA-0.

b. liczba procedur prowadzonych w danym roku-18

c. liczba procedur zakończonych-16, w tym z powodu braku zasadności 6.

2. Dotyczące osób/rodzin dotkniętych przemocą domową:

a. liczba rodzin objętych w danym roku działaniami w ramach procedury NK:

-ze względu na problem przemocy psychicznej:17

-ze względu na problem przemocy fizycznej: 12

-ze względu na problem przemocy seksualnej:1

-ze względu na problem przemocy ekonomicznej:0

b. liczba osób dotkniętych przemocą:

-kobiet: 14, mężczyzn: 6, dzieci: 2, osób starszych: 3

3. Osoby stosujące przemoc:

liczba osób stosujących przemoc: kobiet 2, mężczyzn 16.

4. Dane pozyskane z różnych instytucji:

a. Policji:

-liczba wszczętych i prowadzonych postępowań w związku z przemocą domową (lata 2021-2022)-23

-liczba zatrzymań (lata 2021-2022)-20

-liczba wydanych nakazów opuszczenia i zakazów zbliżania się do określonych osób (lata 2021-2022)- 3.

b. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej:

-liczba rodzin korzystających z pomocy ośrodka- 129,

-liczba rodzin pobierająca świadczenia finansowe- 120,

-liczba rodzin korzystających wyłącznie z pomocy w formie pracy socjalnej-67.

c. Prokuratura Rejonowa w Sokółce:

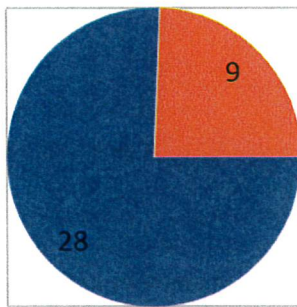
-liczba orzeczonych w sprawach z art. 207 kk:

*liczba postępowań zakończonych umorzeniem-2021 r.-18, 2022r.-15

*liczba postępowań zakończonych aktem oskarżenia 2021 r. -41, 2022 r. -36.

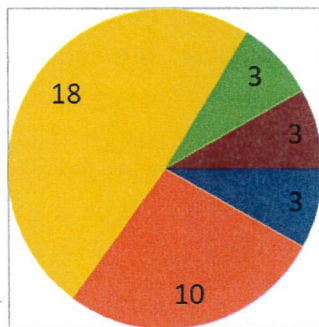
W ramach diagnozy zjawiska przemocy domowej przeprowadzono badania ankietowe wśród mieszkańców gminy, w tym sołtysów, pracowników Urzędu Gminy. W sumie do analizy przedłożono 37 ankiet.

1. Płeć osoby ankietowanej

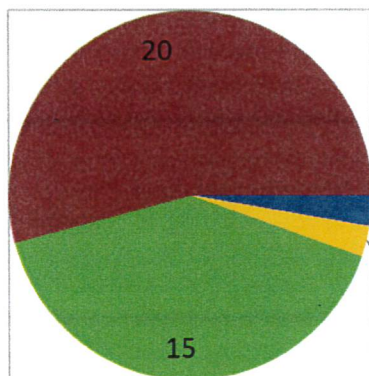
- kobiety
- mężczyźni

2. Wiek osoby ankietowanej

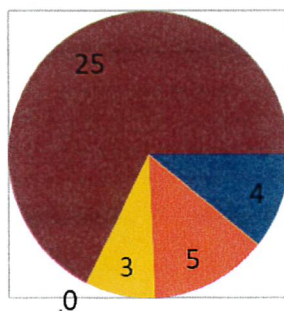
- 18-28 lat
- 29-39 lat
- 40-50 lat
- 51-61 lat
- 62 lata i więcej

3. Pani/Pana wykształcenie

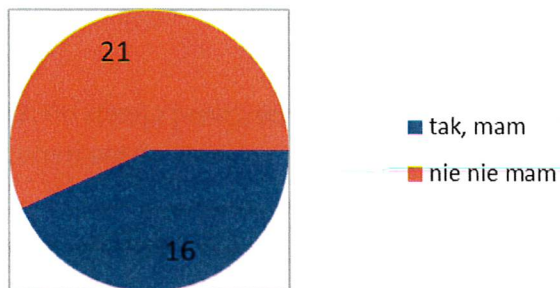
- podstawowe
- gimnazjalne
- zawodowe
- średnie
- wyższe

4. Jak długo Pan/Pani mieszka w Gminie Kuźnica?

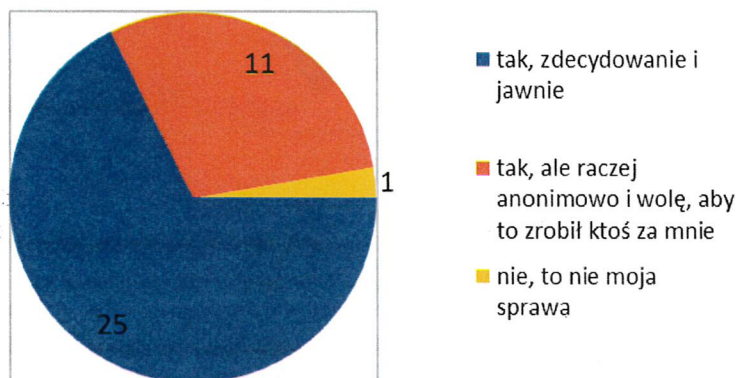

- do 5 lat
- od 5 do 10 lat
- od 11 lat do 15 lat
- od 15 lat do 20 lat
- 21 lat i powyżej

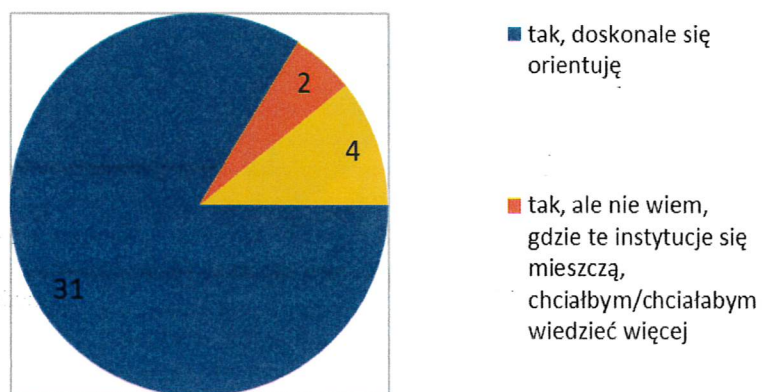
5. Czy ma Pan/Pani wiedzę o występowaniu przemocy domowej w najbliższym otoczeniu (rodzina, znajomi, sąsiedztwo)?

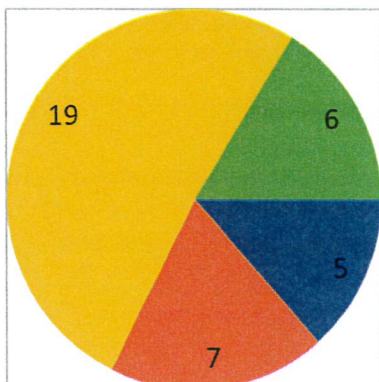
6. Czy zareagowałby Pan/zareagowałaby Pani lub byłby/byłaby w stanie zareagować, gdyby sytuacja przemocy domowej miała miejsce w najbliższym otoczeniu?

7. Czy ma Pan/Pani wiedzę na temat instytucji wsparcia na terenie gminy adresowanych do osób doświadczających przemocy domowej?

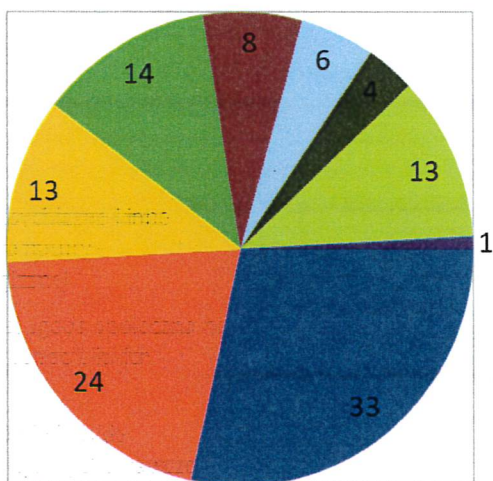

10. Czy Pani/Pana zdaniem zjawisko przemocy domowej w Gminie Kuźnica występuje? Jeśli tak, to w jakim nasileniu?

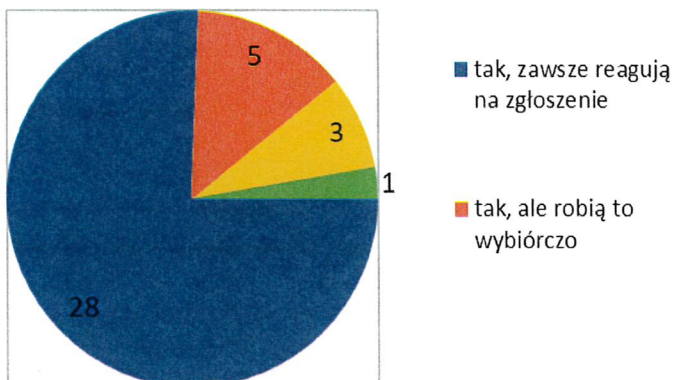
- nie, to incydentalne sytuacje
- nie, ale jest obecne w życiu miasta

11. Co Pani/Pana zdaniem doprowadza do przemocy domowej?

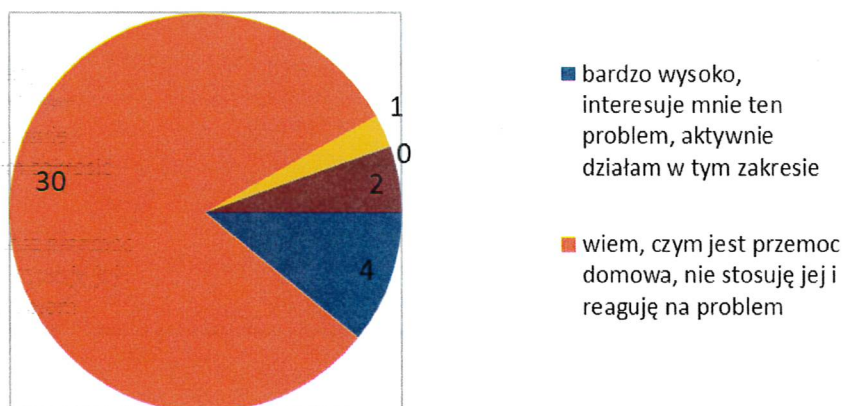

- alkohol
- narkotyki
- choroby psychiczne i inne zaburzenia natury psychologicznej
- złe wzorce, zgoda społeczna na przemoc wobec bliskich
- brak wsparcia i niskie kompetencje wychowawcze

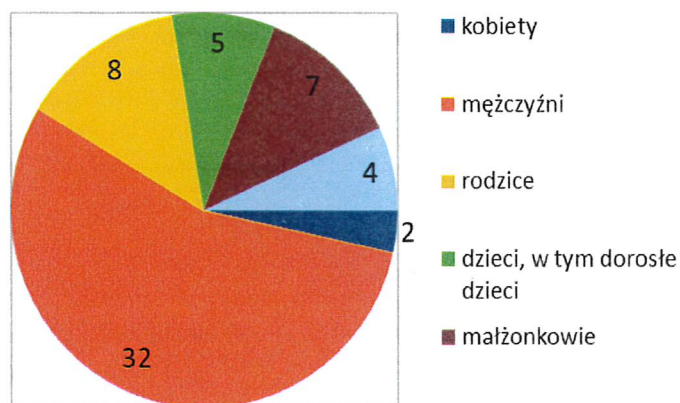
12. Czy Pani/Pana zdaniem służby pomocowe (policja, pomoc społeczna, służba zdrowia itp.) na terenie gminy reagują wystarczająco na problem przemocy domowej?

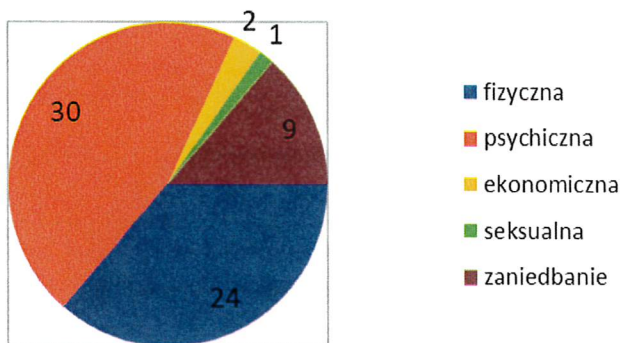
13. Jak Pan/Pani ocenia swoją wiedzę na temat zjawiska przemocy?

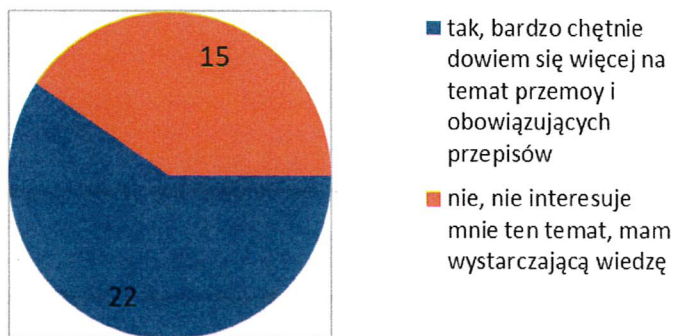
14. Czy Pana/Pani zdaniem przemoc najczęściej stosują:

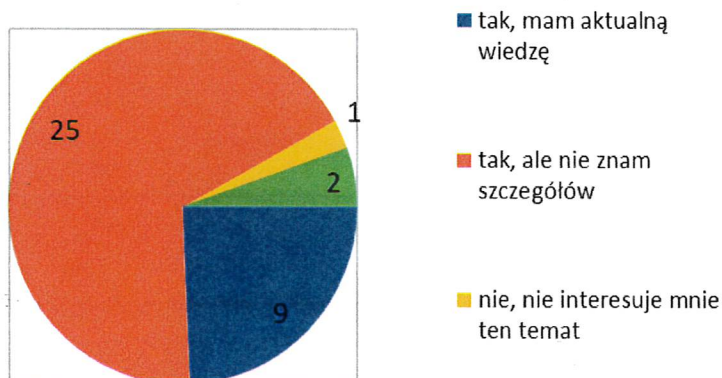
15. Jaka Pani/Pana zdaniem forma przemocy stosowana jest najczęściej w rodzinie:

16. Czy byłby Pan/byłaby Pani zainteresowana poszerzeniem swojej wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udział w wykładach, spotkaniach, warsztatach organizowanych bezpłatnie przez instytucje na terenie gminy:

17. Czy ma Pan/Pani wiedzę na temat procedury Niebieskiej Karty i działań z nią związanych?

Podsumowanie ankiety

W anonimowej ankiecie wzięło udział 37 mieszkańców Gminy Kuźnica. Respondenci w większości nie posiadali wiedzy na temat występowania przemocy domowej w najbliższym otoczeniu. Natomiast gdyby taka sytuacja miała miejsce, wówczas znaczna większość badanych zareagowałaby w sposób zdecydowany i jawny. Przeważająca liczba ankietowanych posiada wiedzę, na temat zjawiska przemocy, procedury Niebieskiej Karty oraz instytucji wsparcia adresowanych do osób doświadczających przemocy domowej na terenie gminy. W sytuacji związanej z przemocą badani w pierwszej kolejności zgłosiliby się do dzielnicowego lub gminnego ośrodka pomocy społecznej. Zdaniem uczestników badania oferta działań wobec osób doznających przemocy

domowej jest wystarczająca. Mieszkańcy zauważają występowanie zjawiska przemocy domowej w Gminie Kuźnica. Respondenci jako główne czynniki doprowadzające do przemocy domowej wskazują alkohol, narkotyki i złą „tradycję” przekazywaną z pokolenia na pokolenie. Działania służb pomocowych na terenie gminy są oceniane pozytywnie. Ankietowani stwierdzili, iż przemoc domową najczęściej stosują mężczyźni, głównie w formie psychicznej i fizycznej. Znaczna część badanych zadeklarowała chęć poszerzenia swojej wiedzy w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

2. ANALIZA SWOT

Przeprowadzona na potrzeby niniejszego dokumentu analiza SWOT posłużyła identyfikacji mocnych i słabych stron lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy domowej oraz szans i zagrożeń, jakim gmina dysponuje w tym obszarze oraz pozwoliła określić stopień, w jakim posiadane zasoby odpowiadają potrzebom rodzin mieszkających na jej terenie.

Tabela 1. Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
*działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz przeciwdziałania Narkomanii	*niewystarczająca skala działań profilaktycznych i informacyjno-edukacyjnych w zakresie agresji i przemocy
*funkcjonowanie przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kuźnicy Zespołu Interdyscyplinarnego świadczącego pomoc m.in. osobom z problemem przemocy domowej	*niedostateczny dostęp rodzin z problemem przemocy domowej do pomocy terapeutycznej i prawnej
*zapewnienie dostępu do bezpłatnego poradnictwa psychologicznego w Gminnym Punkcie Pomocy Psychologicznej	*brak grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej
* podnosząca kwalifikacje kadra działająca w obszarze przeciwdziałania przemocy	*brak organizacji pozarządowych funkcjonujących w obszarze przeciwdziałania przemocy
Szanse	Zagrożenia
*zwiększenie działań profilaktycznych skierowanych do dzieci i młodzieży	*dziedziczenie złych nawyków zachowań społecznych
*rozwój pedagogizacji rodziców	*trudności w pokonywaniu bariery psychologicznej przez osoby dotknięte problemem przemocy
*rosnąca świadomość społeczna; w tym rodziców, dzieci i młodzieży, pedagogów na temat problemów przemocy domowej	*pogłębiający się kryzys funkcji rodziny; osłabienie więzi rodzinnych i społecznych, rozpad rodziny
*dostępność w powiecie instytucji udzielających wsparcia osobom doznającym przemocy i stosującym przemoc (PCPR)	*niezgłaszanie przez rodziny i sąsiadów przypadków przemocy

4. POMOC I WSPARCIE DLA OSÓB I RODZIN Z PROBLEMEM PRZEMOCY DOMOWEJ

W gminie Kuźnica oraz w powiecie sokólskim funkcjonują podmioty udzielające pomocy i wsparcia dla osób i rodzin z problemem przemocy domowej. Poza nimi wsparcie świadczą również m.in. Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie „Niebieska Linia”(tel. 22 668 70 00), Policyjny Telefon Zaufania ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie(800 120 226), Punkt Pomocy Osobom Pokrzywdzonym Przepęstwem (697 697 205), Telefon Zaufania dla Dzieci i Młodzieży (116 111).

Dane szczegółowe na temat podmiotów działających w gminie i powiecie na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2 Podmioty działające w gminie i powiecie na rzecz osób i rodzin z problemem przemocy domowej

nazwa podmiotu	adres podmiotu
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuźnicy	Pl. 1000-lecia PP 1, 16-123 Kuźnica
Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy Domowej w Gminie Kuźnica	Pl. 1000-lecia PP 1, 16-123 Kuźnica
Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii	Pl. 1000-lecia PP 1, 16-123 Kuźnica
Gminny Punkt Pomocy Psychologicznej	Ul. Sokólska 5, 16-123 Kuźnica
Posterunek Policji w Kuźnicy	Ul. Sokólska 20 , 16-123 Kuźnica
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce	Ul. M.J. Piłsudskiego 8, 16-100 Sokółka
Sąd Rejonowy w Sokółce, III Wydział Rodzinny i Nieletnich, Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	Ul. M.J. Piłsudskiego 7, 16-100 Sokółka

Źródło : Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuźnicy

IV CELE I ZADANIA

Głównym celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Kuźnica na 2024-2030 jest *zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej poprzez udzielanie pomocy osobom jej doznającym oraz oddziaływanie na osoby ją stosujące*. Osiągnięcie tak sformułowanego celu wymaga wdrożenia wyznaczonych celów operacyjnych i zadań. Zostały one przedstawione w formie zestawień tabelarycznych, w którym uwzględniono realizatorów, czas realizowania zadania oraz wskaźniki monitorowania.

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza, edukacja społeczna
Cel: Zwiększenie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej
Kierunki działań:

<p>-poszerzenie wiedzy mieszkańców gminy, w tym służb, na temat zjawiska przemocy domowej</p> <p>-podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej</p> <p>-poprawa jakości systemu działań profilaktycznych</p>			
zadania	wskaźniki	czas realizacji	realizatorzy
Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej w gminie Kuźnica	liczba założonych Niebieskich Kart, liczba przeprowadzonych diagnoz/ankiet	2024-2030	ZI, GOPS, Posterunek Policji, Szkoła Podstawowa
Prowadzenie poradnictwa, w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu funkcji wychowawczych i opiekuńczych alternatywnych wobec stosowania przemocy	Liczba osób, którym udzielono porad	2024-2030	ZI, GOPS, Szkoła Podstawowa, Gminy Punkt Pomocy Psychologicznej
Prowadzenie wśród dzieci i młodzieży działań profilaktycznych w zakresie agresji i przemocy, m.in. w ramach szkolnych programów profilaktycznych	Liczba dzieci objętych działaniami profilaktycznymi z zakresu agresji i przemocy	2024-2030	Szkoła Podstawowa, GOKiS
Obszar 2: Ochrona i pomoc osobom doznającym przemocy domowej			
Cel: Zwiększenie skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej			
Kierunki działań:			
<p>-upowszechnienie informacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom doznającym przemocy domowej</p> <p>-udzielanie pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy domowej</p> <p>-monitorowanie działań</p>			
zadania	wskaźniki	czas realizacji	realizatorzy
Kontynuowanie działalności Zespołu	Liczba spotkań ZI, liczba grup	2024-2030	ZI

Interdyscyplinarnego	diagnostyczno-pomocowych, liczba spotkań grup diagnostyczno pomocowych		
Kontynuowanie działalności Gminnego Punktu Pomocy Psychologicznej	Liczba osób objętych wsparciem/liczba porad	2024-2030	Urząd Gminy,
Realizacja procedury „Niebieskie Karty”	Liczba wszczętych (i kontynuowanych) procedur „Niebieskie Karty”, Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”, Liczba wypełnionych formularzy („NK-C”)	2024-2030	ZI
Zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej dostępu do pomocy w formie poradnictwa, np. medycznego, pedagogicznego, socjalnego; upowszechnienie informacji w powyższym zakresie	Liczba osób objętych pomocą oraz liczba opracowanych materiałów informacyjnych	2024-2030	Podmiot leczniczy, Szkoła Podstawowa, Przedszkole, GOPS, Urząd Gminy, ZI
Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową	Liczba dzieci, które zostały odebrane z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą domową	2024-2030	GOPS, podmiot leczniczy, Policja
Monitoring pomocy udzielanej rodzinom z problemem przemocy	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z uwagi na ustanie przemocy domowej oraz na brak zasadności podejmowanych działań	2024-2030	ZI

Obszar 3 : Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową			
Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową			
Kierunki działań:			
-interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej			
-zwiększenie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych oraz psychologiczno -terapeutycznych			
zadania	wskaźniki	czas realizacji	realizatorzy
Oddziaływanie wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „ Niebieskie Karty”, liczba wypełnionych formularzy „ NK-D”, liczba wszczętych i zakończonych poprzez sporządzenie aktu oskarżenia lub umorzenie postępowania, liczba odmów wszczęcia postępowania w sprawach związanych z przemocą domową	2024-2030	ZI, GOPS, Policja
Motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych	Liczba osób , które zmotywowano do udziału w programach	2024-2030	ZI, PCPR
Obszar 4 Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej			
Cel: Podniesienie jakości świadczonych usług przez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej			
Kierunek działań:			
-podnoszenie i wzmacnianie kompetencji zawodowych osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej			

zadania	wskaźniki	Czas realizacji	realizatorzy
Określenie potrzeb szkoleniowych członków zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	Liczba szkoleń i liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	2024-2030	samorząd gminy, samorząd powiatowy, samorząd wojewódzki

V ODBIORCY PROGRAMU

Odbiorcami Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Kuźnica na lata 2024-2030 będą mieszkańcy gminy, w tym:

- *dzieci i młodzież,
- *osoby i rodziny zagrożone przemocą domową,
- *osoby doznające przemocy domowej,
- *świadkowie przemocy domowej,
- *osoby stosujące przemoc domową,
- *służby, w tym instytucje zajmujące się problematyką przemocy domowej.

VI PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, iż realizacja zadań wyznaczonych w Programie przyczyni się do zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej na terenie gminy poprzez:

- *podniesienie świadomości i poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat problemu przemocy domowej oraz jego mechanizmów i skutków,
- *zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- *zwiększenie udziału osób stosujących przemoc domową w programach oddziaływań korekcyjno-educacyjnych,
- *podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin zagrożonych przemocą i doznających przemocy oraz osób ją stosujących.

VII FINANSOWANIE PROGRAMU

Realizacja Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Kuźnica na lata 2024-2030 będzie finansowana w szczególności ze środków własnych gminy, w tym wpływów z opłat z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Zadania Programu mogą być również finansowane ze środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł.

VIII WDRAŻANIE, MONITOROWANIE, EWALUACJA PROGRAMU

Koordynatorem realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Gminy Kuźnica na lata 2024-2030 będzie Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kuźnicy. Sformułowane zadania będą wdrażane przez wyznaczonych realizatorów.

Skuteczność wdrożenia Programu będzie m.in. zależała od posiadanych środków finansowych.

Monitoring Programu, polegający na zbieraniu i analizowaniu informacji na temat realizowanych zadań, będzie prowadzony corocznie. Gromadzone dane pozwolą stwierdzić czy realizacja wyznaczonych zadań przynosi zamierzony efekt. Do oceny sformułowanych w Programie zadań zostaną wykorzystane wyznaczone w dokumencie wskaźniki.

W terminie do 31 marca każdego roku Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kuźnicy przedstawi Radzie Gminy sprawozdanie z jego realizacji. Sprawozdanie zostanie sporządzone na podstawie informacji uzyskanych od podmiotów biorących udział w realizacji Programu.

Stefanowi Kluczkowskiemu